

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupená Mgr. Janem Bučkem, advokátem se sídlem Vítězslava Nezvala 604, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **M. Š.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2022, čj. MSK 78330/2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 3. 2023, čj. 22 A 39/2022-53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení (dále „OZNŘ“) jako stavebník podala 9. 1. 2018 u Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí (dále „stavební úřad“) žádost o vydání územního souhlasu a zároveň ohlásila provedení stavebního záměru pro stavbu „*Novostavba RD na pozemku parc. č. XA, k. ú. N. V. u F. n. O.*“ na pozemcích parc. č. XA a XB v k. ú. N. V. u F. n. O. (dále „stavba rodinného domu“).

[2] Stavební úřad vydal 6. 4. 2018 společný souhlas s uvedeným stavebním záměrem (dále „společný souhlas z roku 2018“), který zahrnoval jednak novostavbu rodinného domu, a jednak odběrné elektrické zařízení, stavbu vodovodní přípojky, stavbu žumpy včetně napojení, stavbu dešťové kanalizace včetně retenční nádrže a vsaku, a stavbu oplocení.

[3] Proti společnému souhlasu z roku 2018 podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, jenž jí rozsudkem z 5. 5. 2020, čj. 25 A 128/2019-44, vyhověl, společný souhlas z roku 2018 zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Důvodem zrušení byla nesprávná úvaha o možnosti dotčení práv žalobkyně, kdy bylo třeba vycházet z pouhé potenciality dotčení práv.

[4] Dne 29. 10. 2020 byla na předmětné stavbě provedena stavebním úřadem kontrolní prohlídka se závěrem stavebního úřadu, že nedošlo ke změnám oproti ověřené projektové dokumentaci. Přípisem z 1. 3. 2021 stavební úřad oznámil zahájení opakovaného stavebního řízení všem známým účastníkům, včetně žalobkyně, a dotčeným orgánům. Dne 25. 3. 2021 stavební úřad obdržel od žalobkyně námitky k opakovanému stavebnímu řízení.

[5] Rozhodnutím z 3. 5. 2021, sp. zn. MUFO_S 867/2021, stavební úřad vydal opakované stavební povolení pro stavbu rodinného domu (dále „opakované stavební povolení“). Odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl a opakované stavební povolení potvrdil.

[6] Krajský soud v Ostravě výše uvedeným rozsudkem zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného. Ohledně námítky žalobkyně stran závazného stanoviska, které bylo vydáno na základě fikce, se krajský soud ztotožnil s postupem žalovaného. Ten si v rámci odvolacího řízení s ohledem na námitky žalobkyně vyžádal podle § 149 odst. 7 správního řádu potvrzení nebo změnu koordinovaného závazného stanoviska z 11. 8. 2017, sp. zn. MUFO_S 3830/2017 (dále „koordinované závazné stanovisko“). Nadřízený dotčený orgán vydal potvrzující závazné stanovisko z 11. 10. 2021, čj. MSK 97403/2021 (dále „potvrzující závazné stanovisko“). Dále krajský soud uvedl, že žalovaný pro účely svého rozhodnutí nevycházel ze závazného stanoviska vydaného fikcí, ale právě z potvrzujícího závazného stanoviska, z jehož obsahu je zřejmé, že se nadřízený dotčený orgán zabýval komplexně námitkami žalobkyně týkajícími se vsakování vod u plánované realizace společné kanalizace. Z uvedeného důvodu nelze považovat napadené rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné, jelikož žalovaný nevycházel ze závazného stanoviska vydaného fikcí, tj. neodůvodněného, nýbrž z potvrzujícího závazného stanoviska (vypracovaného právě pro účely odvolacího řízení), jehož závěry správně přejal a vycházel z nich.

[7] K námitce žalobkyně o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu v souvislosti se vsakem hlubokým 5 m pro dešťovou kanalizaci a se způsobem likvidace splaškových vod svedením do žumpy, krajský soud odkázal na rozhodnutí žalovaného. Podle něj nelze v opakovaném stavebním řízení projednat změnu hloubky vsaku dešťové kanalizace, přičemž zdůraznil, že jak ve zrušeném společném souhlasu z roku 2018, tak v opakovaném stavebním povolení je dešťová kanalizace popsána shodným způsobem s tím, že hloubka vsaku je stejná. V opakovaném stavebním povolení jsou pouze upřesněny údaje vztahující se k úpravě podloží vsaku, nikoli jeho hloubky. Krajský soud proto uzavřel, že mu není zřejmé, která skutková zjištění měla být v průběhu odvolacího řízení doplněna a v čem podle žalobkyně tkví nedostatečně zjištěný skutkový vztah ohledně vsaku.

pokračování

[8] Podle žalobkyně stavební úřad nepostavil na jisto, že stavebník vzal zpět žádost z 12. 12. 2018 ve věci stavby „Společná kanalizace“. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že řízení ve věci stavby společné kanalizace není překážkou pro vydání opakovaného stavebního povolení, neboť se stavby rodinného domu netýká. Otázka, zda stavebník vzal zpět svou žádost z 12. 12. 2018 tak není pro rozhodnutí v nyní projednávané věci relevantní.

[9] Dále krajský soud uvedl, že za situace, kdy byl krajským soudem zrušen společný souhlas z roku 2018, nebylo povinností stavebního úřadu rozhodnout usnesením o provedení společného územního a stavebního řízení podle § 96 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), jak se mylně domnívá žalobkyně. Bylo na místě vést opakované stavební řízení.

II. Kasační stížnost a další vyjádření účastníků

[10] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jíž navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Namítla nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Krajský soud v bodu 13 napadeného rozsudku uvedl, že další skutečnosti, které žalobkyně uvedla v podání z 15. 3. 2023, vyhodnotil jako zcela irelevantní pro nyní projednávanou věc, a proto se jimi nezabýval. Učinil tak, aniž uvedl, o které skutečnosti šlo. Z rozsudku proto nelze seznat, zda neuvedení jiného ustanovení (ve výroku rozhodnutí žalovaného) než § 129 odst. 5 stavebního zákona, představuje zřejmou nesprávnost ve výroku, nebo vadu rozhodnutí žalovaného, potažmo stavebního úřadu. Uvedené ustanovení totiž nepamatuje na situace, kdy stavba kromě povolení k realizaci pozbyla i rozhodnutí o svém umístění, jako tomu bylo v nyní projednávané věci.

[12] Podle stěžovatelky se krajský soud dále nevypořádal ani se skutečností uvedenou v žalobě, že koordinované závazné stanovisko obsahovalo pouze vyjádření vodoprávního úřadu jako dotčeného orgánu, nikoli jeho závazné stanovisko. Napadený rozsudek tedy nedává odpověď na žalobní argumentaci stěžovatelky, zda je toto vyjádření nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto je nepřezkoumatelné i rozhodnutí žalovaného.

[13] Dále stěžovatelka namítla, že krajský soud porušil zásadu právní jistoty a legitimního očekávání tím, že neshledal důvodnou námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu ohledně likvidace dešťových vod vsakem a odpadních vod svedením do žumpy. Zamítnutím žaloby krajský soud stěžovatelce rovněž odepřel právo chránit majetek, mimo jiné její studnu hlubokou 5 metrů, tedy stejně jako vsak pro dešťovou vodu na stavebním pozemku.

[14] Žalovaný ve vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Nesouhlasí se stěžovatelkou, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Uvedl, že vedl opakované stavební řízení podle § 129 odst. 5 stavebního zákona, jež nerozlišuje, na základě kterého později zrušeného stavebního titulu byla stavba prováděna. V opakovaném stavebním řízení stavební úřad neposuzuje pouhý záměr stavby, ale stavbu již rozestavěnou či realizovanou. K otázce koordinovaného závazného stanoviska žalovaný zopakoval, že podkladem pro jeho rozhodnutí bylo potvrzující závazné stanovisko vypracované nadřízeným dotčeným

orgánem pro účely odvolacího řízení, jímž bylo potvrzeno „prvostupňové“ souhlasné závazné stanovisko vodoprávního úřadu vydaného fikcí, nikoli vyjádření vodoprávního úřadu obsažené v koordinovaném závazném stanovisku z 11. 8. 2017. Zopakoval též, že řízení vedené vodoprávním úřadem ve věci společné kanalizace se netýká stavby rodinného domu, a nebylo tak třeba se jím v nyní projednávané věci zabývat. Stěžovatelka byla účastnicí opakovaného stavebního řízení a bylo jí umožněno v plném rozsahu naplnit všechna její procesní práva.

[15] V replice stěžovatelka uvedla, že stavební úřad v opakovaném stavebním řízení posuzoval i umístění stavby rodinného domu, což však nemá oporu ve výroku opakovaného stavebního povolení, který neobsahuje žádné právní ustanovení ve spojení s umístěním stavby (§ 68 odst. 2 správního řádu). Opakovaným stavebním povolením bylo rozhodnuto toliko o povolení stavby rodinného domu, nikoli však o jejím umístění, byť rozsudkem krajského soudu čj. 25 A 128/2019-44 bylo zrušeno i umístění této stavby. V nyní projednávané věci se krajský soud vyhnul posouzení otázky, zda měl výrok opakovaného stavebního rozhodnutí obsahovat ustanovení stavebního zákona o umístění stavby, a zda nebylo povinností žalovaného to napravit, resp. vyzvat stavební úřad k nápravě.

[16] OZNŘ se ke kasační stížnosti ani dalším podáním účastníků nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost není důvodná.

III.A Námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[18] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. O této otázce si ostatně musí učinit úsudek i bez uplatnění námítky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[19] Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění rozhodnutí. Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelné je tedy takové rozhodnutí, které nelze přezkoumat pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Nepřezkoumatelnost je však třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem, neboť jde o jednu z nejzávažnějších vad řízení, kterou lze konstatovat pouze v případě, že pro výše uvedené důvody skutečně nelze seznat, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, resp. proč považoval vznesené námitky za nedůvodné (rozsudek NSS ze 4. 3. 2022, čj. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovaná judikatura).

[20] Stěžovatelka spatřovala nepřezkoumatelnost v tom, že se krajský soud nezabýval dalšími skutečnostmi, které žalobkyně uvedla v podání z 15. 3. 2023, neboť se netýkaly nyní projednávané věci, aniž však uvedl, o které skutečnosti šlo.

[21] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že odůvodnění v bodu 13 napadeného rozsudku je sice stručné a skutečně neobsahuje základní popis oněch dalších skutečností, avšak není

pokračování

nepřezkoumatelné. Podstata dalších skutečností (šlo o případnou opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí spočívající v neuvedení právního ustanovení upravujícího umístění stavby) byla logicky stěžovatelce známa. Z odůvodnění je pak jasně patrná úvaha krajského soudu, že tyto další skutečnosti považuje za nepodstatné pro nyní projednávanou věc. Je pravda, že krajský soud tento svůj závěr blíže neodůvodnil, a není tak jednoznačné, proč další skutečnosti nepovažoval za podstatné. Ve smyslu výše uvedených východisek však jde jen o dílčí nedostatek odůvodnění toho, proč se dalšími skutečnostmi nezabýval, pro který není nutné napadený rozsudek rušit. A to zvláště proto, že argumentace obsažená v podání z 15. 3. 2023 je opožděná, neboť byla uplatněna až po uplynutí lhůty pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.). Zároveň nemá předobraz v samotné žalobě, a nejde tak o rozhojnění včas uplatněných žalobních bodů. To, že z napadeného rozsudku nelze seznat reakci na tyto další skutečnosti, je tedy přímým důsledkem jejich (z pohledu krajského soudu) irelevance pro nyní projednávanou věc.

[22] Je také pravda, že krajský soud výslovně nereagoval na skutečnost uvedenou v žalobě, že koordinované závazné stanovisko obsahovalo pouze vyjádření vodoprávního úřadu, nikoli jeho závazné stanovisko. Nejvyšší správní soud však ověřil, že stěžovatelka v žalobě (druhý odstavec na straně 2) tuto okolnost pouze konstatovala, aniž z ní učinila žalobní bod mířící proti rozhodnutí žalovaného. Krajský soud se proto nemusel vyjadřovat k tomu, že jde o pouhé vyjádření. Otázku nepřezkoumatelnosti stěžovatelka vztahovala k jinému závaznému stanovisku, vydanému na základě právní fikce. V tomto ohledu nicméně krajský soud otázku závazných stanovisek v bodu 14 napadeného rozsudku nepopsal úplně přesně. Žalovaný totiž v rámci odvolacího řízení s ohledem na námitky žalobkyně sice 28. 7. 2021 od nadřízeného dotčeného orgánu vyžádal potvrzení nebo změnu koordinovaného závazného stanoviska. Nadřízený dotčený orgán však v potvrzujícím stanovisku uvedl, že koordinované závazné stanovisko neobsahovalo závazné stanovisko vodoprávního úřadu, nýbrž pouze jeho (nezávazné) vyjádření. Zároveň však uvedl, že 2. 2. 2021 bylo vydáno jiné závazné stanovisko, to na základě fikce podle § 4 odst. 9 stavebního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2021. Toto fiktivní závazné stanovisko krajský soud zmínil v uvedeném bodu 14 a následném bodu 15 napadeného rozsudku. Potvrzujícím závazným stanoviskem bylo ve skutečnosti jako správné a zákonné potvrzeno fiktivní souhlasné závazné stanovisko „vydané“ podle § 4 odst. 9 stavebního zákona pro účely prvostupňového opakovaného stavebního řízení. Podle Nejvyššího správního soudu je tak stěžejní to, že krajský soud v bodu 15 napadeného rozsudku dostatečně vysvětlil, proč rozhodnutí žalovaného neshledal nepřezkoumatelným. Uvedl totiž, že z pohledu jím prováděného přezkumu rozhodnutí žalovaného bylo rozhodující potvrzující závazné stanovisko vypracované jako závazný podklad právě pro účely odvolacího řízení a rozhodnutí žalovaného.

[23] Napadený rozsudek netrpí ani žádnou jinou vadou nepřezkoumatelnosti, jak ji vykládá ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudky NSS z 6. 2. 2020, čj. 5 Afs 344/2019-30, bod 16, a čj. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovaná judikatura). Z rozsudku krajského soudu je jasně seznatelné, na základě kterých úvah soud dospěl ke svým závěrům. Rozsudek obsahuje jak základní skutkové okolnosti projednávané věci, tak jejich podřazení pod právní normu, což vedlo krajský soud k zamítnutí žaloby. V tomto ohledu tedy napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, a to ani pro nesrozumitelnost.

III.B Zbylé kasační námitky

[24] Nedůvodná je námitka, že krajský soud zamítnutím žaloby stěžovatelce odepřel právo chránit její majetek. Ochrana vlastníka sousedního pozemku, jehož právo může být záměrem přímo dotčeno, je v opakovaném stavebním řízení zajištěna jeho postavením jako účastníka řízení, který může podat námitky a uplatnit další procesní prostředky. Stěžovatelka byla účastnicí opakovaného stavebního řízení, v němž podala námitky (bod [4] výše). Ze správního spisu plyne, že oba správní orgány umožnily stěžovatelce, aby plně využila svá procesní práva jako účastnice řízení. Ostatně, stěžovatelka si na porušení svých procesních práv ani nestěžovala. S ohledem na práva stěžovatelky tak podle Nejvyššího správního soudu bylo vedeno správní řízení, v rámci kterého mohla plně chránit své vlastnické právo. Z toho, že stěžovatelka nebyla ze svého pohledu úspěšná, nelze dovodit opak (rozsudek NSS v obdobné věci stejné stěžovatelky z 3. 4. 2024, čj. 6 As 328/2023-32, body 9 až 11).

[25] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. *není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[26] Stěžovatelka dále namítla, že stavební úřad v opakovaném stavebním řízení posuzoval i umístění stavby rodinného domu, což však nemá oporu ve výroku opakovaného stavebního povolení, který neobsahuje žádné právní ustanovení upravující umístění stavby. Tuto námitku však stěžovatelka neuplatnila v žalobě, a to ani náznakem. Poprvé tuto otázku zvedla až v podání krajskému soudu z 15. 3. 2023, avšak pouze z pohledu případné opravy zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí ve smyslu § 70 správního řádu. To byl pravděpodobně také důvod, proč krajský soud tyto okolnosti posoudil jako irelevantní. Ani v podání z 15. 3. 2023 tedy stěžovatelka neuplatnila argumentaci spočívající v nezákonnosti rozhodnutí žalovaného způsobené nedostatky výrokové části ve smyslu § 68 odst. 2 tohoto zákona. Stěžovatelka tedy nedala řádně a včas uplatněnou žalobní námitkou možnost krajskému soudu, aby se touto otázkou mohl věcně zabývat. Kasační námitka je proto nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[27] Nepřipustná je rovněž kasační námitka, že krajský soud porušil zásadu právní jistoty a legitimního očekávání tím, že neshledal důvodnou žalobní námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Krajský soud totiž v bodech 16 až 18 napadeného rozsudku odůvodnil, proč tuto námitku neshledal důvodnou. Proti těmto rozhodovacím důvodům však stěžovatelka v kasační stížnosti brojí prostým nesouhlasem, aniž jakkoli zpochybňuje, natož kvalifikovaně, odůvodněný závěr krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

pokračování

[30] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. OZNŘ má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací v řízení o kasační stížnosti nenastala.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. dubna 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu